

et nyt retsligt Grundlag i Stedet. Men det, der er fket her hjemme, det er, at Forsfatningen af Regjeringen er bleven suspenderet, Forsfatningen er foreløbig sat ud af Kraft. Det, som den politiske Kamp dreier sig om nu, det er: skal denne Tilstand blive permanent? eller vil Folket være i Stand til at forhindre, at det, der nu er den af Regjeringsmagten indrettede foreløbige Ordning, at det ogsaa for al Fremtid bliver den Tilstand, hvorunder vi have at føre vor Tilværelse? Det er jo fuldstændig rigtigt, som det udførlig og klart blev udvirket af den første Taler, at de to store Rettigheder, der ved Grundloven ere givne Rigsdagen, for hvert Things Bedkommende Andel i Bevillingsretten og Andel i Lovgivningsretten, at de nu begge ere tabte. De ere i Diebliffet strøgne ud af vor Forsfatning. Naar det kan ske, saaledes som det er fket, at naar det ene af Thingene — eller konsekvent selvsølgelig naar begge Thing — nægter sit Samtykke til en fri Bevilling paa Finantsloven, at Regjeringen da, ganske uanset dette, kan tage Alt, hvad den lyst, saa er der ingen Bevillingsret for Rigsdagen mere. Naar vort Veto, vor Ret til at sige Nei til frie Bevillinger paa Finantsloven ikke respekteres, saa have vi ingen Andel mere i Bevillingsretten. Og naar vor Ret til at sige Nei til en Lov indenfor den almindelige Lovgivnings Omraade ikke respekteres, saa have vi heller ingen Andel mere i Lovgivningsretten. Der stod, da vi traadte sammen i Maanedens Begyndelse, der stod endnu indtil forleden Dag en lille, en sidste Stump af Ret for os tilbage. Der stod den Ret tilbage, at vi i de to Maanedes, i hvilke Thinget har en grundlovsmæssig Afkomst til at være samlet, dog endnu delvis kunde udøve en Indflydelse over Lovgivningen og over Finantsloven. Ogsaa den Ret er nu taget fra os. Naar det kan gjenemføres, saaledes som Conseilspræsidenten hævder, at Regjeringen har fuld fri Raadighed over det Tidspunkt, da foreløbige Love kunne komme til Forhandling paa Rigsdagen, at den kan holde os inde her disse to Maanedes og, naar de to Maanedes ere gaaede, kan komme Kl. 12 Middag med sine Love for to Minuter derefter at sende os hjem for saa at regjere videre de næste ti Maanedes paa de samme eller paa nye provisoriske Love af samme Indhold, — naar det skal anerkjendes som grundlovsmæssig Ret her i Landet, ja saa er der dermed indført hos os et uindstrænket ministerielt Enevælde. Af de Rettigheder, der ere givne Rigsdagen og givne dette Thing ved Grundloven, er der da kun en eneste tilbage, og det er den,

at vi her have et Fristed, hvor vi kunne staa og tale i Sikkerhed. Betydningen heraf underkjender jeg ikke; det er i vore Læber ikke saa lidt værd endda. Men vi maa gjøre os fuldt klart, at dette er ogsaa den eneste Ret, som vi endnu besidde.

Seg er ikke blandt dem, der have ud-talt — og jeg nærer heller ikke den Anskuelse — at enhver Forhandling med dette Ministerium skulde være umulig, ei heller at det skulde være umuligt for dette Thing nogen- sinde fremtidig at bevilge dette Ministerium en Finantslov, eller, som man har udtrykt det, at det skulde være umuligt for dette Thing nogen sinde at række Haand til at bringe dette Ministerium tilbage igjen paa Lovens Grund. Dette er ikke min Opfattelse, — tværtimod: Det, som Kampen staar om mellem Rigsdag og Ministerium, er netop det, at vi forbre, at Ministeriet skal holde sig paa Lovens Grund, og hvis vi kunde tvinge Ministeriet tilbage paa Lovens Grund, tvinge det til at boie sig for vor lovmæssige Ret, saa vilde vi have sejret. Saa vilde vi just have sat det igjennem, som vi hævpe for. Derjom vi kunde tvinge Ministeriet til at boie sig for vor grundlovsmæssige Nægtelsesret paa Finantsloven, saa vilde jeg for mit Bedkommende ikke have det Mindste imod at bevilge det en Finantslov. Det er klart nok — det forstaar sig — at noget nyttigt, end lige noget fordiakt Samarbejde mellem dette Ministerium og Folkethinget, det kunde vanskeligt tænkes; men dette, med fri Raadighed fra vor Side at give en Finantslov, saaledes som dette Thing anser den for hensigtsmæssig og stemmende med Statens Sars, det vilde ikke være nogen Begunstigelse, der vises Ministeriet; det vilde tværtimod være en Hævdelse af dette Things Ret, en Afstjæren af Regjeringens vilkaarlige Overgreb. Det skulde jeg altsaa for mit Bedkommende ikke have det Ringeste imod. Men naar der- imod vor Bevillingsret ikke anerkjendes af Ministeriet, saa indser jeg ikke, at der er noget Andet for dette Thing at gjøre end det, som det ærede Medlem fra Veire har angivet: Vi kunne ikke længer tilhøde nogen Finantslov. Om man vil vælge just den Wei, som han har foreslaaet, altsaa strax nægte Overgang til 2den Behandling, eller gaa en lidt anden Wei — Iade Finantsloven gaa til 2den Behandling, vel underforstaet, at den ikke kommer videre — det har maa- ste ikke synderlig stor Betydning. Jeg skulde for mit Bedkommende — af forskjellige Grunde, som det er overflødigt her at ud- vikle — snarest have foretrukket den sidste Wei. Men jeg lægger ikke afgjørende Vægt derpaa. Seg kan ogsaa slutte mig til at